

Empressmuseum

Page 16

17 (5) C 9 P 1 L

1849

ԲԱՐՁՐԻ ՎԱՐԴԱՐԻ ԲՈՒՐ - Այսուհետ անուանը կ' է համարվեց իշխանին ու բարձրաւորին բանակին հրամանաւոր Վըլյա : Եղանդ խոր հզր առաջ թիւնք : - Խորարորդին ու Անհարիկի առաջար թիւնք պարփակուած էր : Եթ սկսուի : Ապրդինայի ուստ ուստամբուց : - Պատուաւուր ու Վարչուար : Վարդարացի լուրեր :

ԳԻՐԱՅԻ - Խոստված զայ խոստանձիքը : Խօստանչուն անք : Խորիք ապահովագրեած էաւ գիրայուր : Մազդացոյզ :

ԱՆԳԻՔ - Ապահովանիքը : Խալախանի ինչիքը : Ծիգիստ առ ազգ ունինիք մը :

ԳԵՐԵՐԻ - Պարզ և Առարիսի բարուածինութեաւ : Տաթիւնագրին ընտ պատերազմ :

ԱՄՐԻԿՈՒ - Ալեքսին գերացիր ու մարտաճակ պատուիքը : Հանուայի խոսպատիքը էաւ :

ԱՄԱԼԻԱ ՕՆ-ԱՄԱԼԻԱ - Սիւելիաց ու պարտաստինի թիւնք Համալիա : Տիւրի-Թիւրի : Առ ապահովութեաւ խոսվար թիւնք : Այլ այլայս լուրեր :

ԳՈՒՇԵՎ - Դիմուասուր : Խիմունչ :

ՄԻԱՑԻՆ - Գուցաց իր տէղ կը պահանու :

ՎԻՇՎԻ - Վարդինանիքը : Վարդիսի կայսը թիւնքու ու մաս բարձր պարուս ծանձեած կը խարէ :

ԲԵՎԻՆ - Անգլիայ ու Պարտիայ գետանձները ու շնչնի կ' երթան :

ԱՐԱԲԻԱ ԱՐԱԲԻԱ - ԱՐԱԲ-ԱՐԱԲ-ՏԵԽՆԱՆ : Պատեց տիւնք սրբարքան արշանակիր :

ԳՐՈՒԹԻՒ-ՈՒ-ԹԻՒ ԵՎ-ԲԵՇԵՎ :

բանե ուր երկելուն շատ նման է : Ես երկու աղքեց
բուն մշ՝ չե թե սինքը ըստ կամ աշխատաւոր կորդի
մարդիկ, հապա ավելու ականանելը և ու ունեւորների
են, որ առասաւելում եան դիւթ անցած են, ու յու
առջ կը ասնին : Վառիք միայն իրենց անեցած
հարուս թե ամբն ու անոր ձեռագով ժաղացրեան
գայ ունեցած ապրեցութեամբ միզի գոտնաւոր
են : Գոտի պի թէ որ ասոնք անեւոր ըշբացին, ու
լուսնաբարտիայի առողին ժաղացուրդը իրենց երկրին
տեր ը լուսը, ան ասեն մեր խոսկական գուառնելին
ալ ՚Ի՞րով ու Կորդինիայի պէս ապահով կը լացին
Ենոր համար ասէի եագը խոսվուի ապօտամաւու-
թեան պատիւը՝ ուշաբնենիւն պիհոր ըլլոյ, ինչու
որ հարառութիւնը խոսվարագներու ձեռքը գոտի-
գայ որ է : Խուռավարութիւնն ան միտոք ան չէ, որ տարր
տառիներու սասակով աերութիւնը հարրաւացնէ,
հապա ան ասոնքը խոսկայի մշ ը լուրդեւը շնուրու ու
հարկաները շահենու ովհան գործ ոճէ :

Լորդաբերքը մի պահեանձնի : Այս լաւագույն պիտի և ամեաց այս ծ գրաւած թղթերը կը ծանուցանեն որ Սարգիսինի կոստավորա թե ան կողմանն իսաղոցութեան զաշնոր գոցերու համար խոր բառած պաշտամեան թե և Համար նայն քաղաքար հասեր է : Կրթեն ու պրաք Շատորիսի փաճառականութեան պաշտամեան որ՝ որին որ խաղաղութեան վեց ըլլազու խառակութեանց ներկայ պիտօն որ գտնասի, չոն հասած է : Կոմպոտախայրի մէջ տեսն կողմ հանդ արարա թիւն է :

Ա Կ Ո Տ Ի Ա
Գ Ր Ա Խ Ա Վ Ա Ր Ա Լ Ե Ւ Թ Ա Յ Ա Հ Ա Յ Ա Հ Ա Յ Ա

Ե ԸՆԹԱՌԱՅԻ ի բարեւ անսուզդ համեաւ ոլ կը
պոցուեւը որ Վ Բամիշխաւ էց իշխանին ու պաշտօնեաւ,
Ներուն մէջ զ ժութեին մը կայ, եւ անոր համեաւ
Խաճառասանի մէջ պատահութափակին գործ ողովթիւն
Ներք զ ազրած մուցած են, եւ մանաւակ թէ ես
և կերպաւ։ Աս օրերու եղած երեւեթի կարդա-
զրութիւն մը եօյն համբաւը բարդութիւն Հաստատեց-
ուի նէ, անոր շատ համեայն եղաւ։ Կայսըր իր ձեւ-
նադրով Ա Բնաթիշխաւ էց ուղարկավեսին Խամեակ մը
Խառիւթագ, զամփիկ իրենն հրամիրեց, եւ ասով Մա-
ճառասանի կայսերական բանութիւնն հրամանաւարու-
թենէն լիոր ձգեց։ անոր անէ Վ իշխանիցի քաջարա-
կան և զինուորակն հառավագը Ա Երանէն աւորու Տե-
խայն բանակին գրայ վերին հրամանաւար զրուեցա-
ու շուամի Տամբաց եղաւ։ Ա ելքանէն զար՝ շատ ե-
րեւեթի գորակավաները միջոցւս և զիկեմութ, ով Ենթար-
կասդիշինեւ, Պատկ եւ աղջին, Մաճառասան խար բա-
ցաւ։ Ա մէն կորցման ալ զօրք կերպեցոյ։

ող շահեց, իրենց թէ քաղաքական թէ նիւթևական կողմանէ յառաջադրման եւ եալը նոյելով՝ անոնց սերպ վաստիք. բայց Խոստիցի մէջ քանի մը աստիճանի մարդիկ կան, որոնց սիրար շահեց անհարթիք է, առ նոր համար առանձինից սիրատերնին օրինաց առ շնու թէ ձգելով՝ կիսանդք զարդէ. Կոտավարութիւնը գաւառներուն հրաման խրկեց, որ Ա. Ո. Ե. Ենու պատ պահապը խրկեն. զրկեմէ առանձ աւ չուղեցին. Եր կրոգ տեղամատ հրաւիրեց, անոնք ոդիւնած յանուան մասցին. Կը յուսնկը որ Հրբորդ անդամ հրաւել միաւրութիւր + որով Տեսեւ Խոստիցի հանդիպյան ու առ նուախան մասը տօրիկա մրժեց, անոր համար մենք ուղ սուրբ Եղաքառենին գոյցէ կը կանչենք, որ իրենքն ըաղճանեն ու կարուութիւնն իմանանք, ու նոր հետ լու բանը շնորհեց: — Նոցի Կոտավարութեան ժամանակը խօսիս ապէէ չկտու ալսորանցու: Եալց կատարութիւնը Խոստիցի հարացնենք շարքարթելով հարըացնենք ու աղջկ վիճակի մէջ խօնինքը. Զանուով կը կարծէր որ անոնք կը շահի, բայց իրեն զէմ անանէ զօրաւոր մէջնամի մը հնանգ, որ սկսա

վայրէն կու գան։ Առ անդամուան առած լուրիքնես
առանք Են։

Համեմեր (Վաստիքակուն զօրոց հրամանաւառը) խելով որ ունի չերմանշգամա առեւ է, իր զորքը դարձուց ու նորէն չերմանշգամի վորք քայլեց, Կերոզուան բառում տեղը՝ քայլքին մաս բանակ պրաւ, ու Խուսաց բանակին հետ հաղորդութեամբ բացուած բայց Խուսակը իրենց զորքը առհմանէն անզին քաշելով, մնիքն ու պարտաւորեցաւ Քրոնց քաշուիլ, որ որ 18ին հասաւ Բանինը 1200 հետեւակով, ու 240 ձիաւորով Արմենիք ունեցու, ու հրամանաւարութիւնը Քայլինի զօրապետին մնացուց, որն որ Կողմէը Քրոնցդում պաշտոնաւու բայց նշյն արև Ապարիսին մէջի Խուս ո զօրոց ու Դիւտէսս հրամանաւարը Քրոնցը առ հրաման խրիկից, որ Խուսակը անիմից ելլին ։ Խուսակը Ելլերն ետքը քաղաքը պաշտոնաւու մնկարիլի եր, վասն զի Վաստիքացի զօրոց թիւրը քիշուոր ըստալն զատ՝ պաշար ու պատկրազմի պատրաստութիւնն ալ չընենին²։ Ըստ Համար անձնու 20ին Խուս եերուն հետ մէկանը 8140 հոգի հետեւոկ ու թնդանոթութիւն զօրը, 900 հոգի ձիաւոր 50 թնդանոթութիւն պարփակ քաշուեցուն Անրը բան 1200 հոգին ու 240 ձիաւորն ու առնեյու բայց, հիմա Վաղարիսի մէջ եղան Վաստիքացի զօրքը 12,000 հոգի է, որից գրագալցին ու Օքսոփցին վայոցն պահագ պիմ որ ճանան։

Ներմանված առևուշը էն եւզը Մինորս Մա-
ծառ զօրապետը Հն մաց, իսկ պէտք Քրոնիդան
անցաւ, ու Հոնաեղացիներէն վրաժողով հիմնեն
ու մին իրաքը Պալգովնա, ու անից ալ համար
անցնիլ է:

— Առաջ Աստեղին և տ քաշուելուն պատճառն առ է, կը բան, որ Բալսի կատաֆորամիթինը ընելու պահութեան հանոր և սարդարէն ավելաց առանձնահանդիք ըստը է, որուն Աւագիայի կառավագարթները չեն հանած : — Հենու Աւագիայու ոսկեոքր մասցած է միայն Վարպատրի բնիքը : Առաջ էլեմենտներուն ըստ յազդութիւն անկից է զիրքը, որ ԿՇԹափ 12,000ի գելմ բաց գաշտի վկաց երեք պատերազմ տուեր են՝ ան մարզի որ Խնամին քառ շապականէ :

Գ Ա Պ Ա Խ Ա

իւրաքանչ եւ մանուանդ Սարգիսիսից հիմակաւան
վիճակը Գաղղիսից կերպարանը քիչ մը փոխէց :
Կատախրալինեան Հակոբոսկօրդներն առից առիթն
առնելով՝ գալձնաւ առ ապրութեամբ որպատճենուր
դէմ ջզնելու սկզան, քաջորականութիւննին կը
պարսուեն ու դրսնակ վար ձգեցաւ կաշխատին : Ազ-
գային Խողովքին Մարտի Յիւն նուան մէջ Պաղպային
կառաջարաքեան Խոտմայի մեղքայի մէջ բանած
Տարբուն վկայ խոր եղաւ : Ու թիւր երկրու առե-
նորանաւթեամբ մը ցուցուց որ Գաղղիսացոց Խառ-
միոյի Համար Աստվածոյի գէմ որպատճենը բանուը
իրենց ողաւաշէ, վասն վե յանթութիւնը տարա-
կուական է, ու ծախքը սովորած : Դարձնալ Խառ-
միոյի միջակը սովորաբեց, ու Խոտմայի նկատմանը
եղած զանազնն իսրահիւները մէկնից : Խոր գէմ Պա-
լըրին - Ռուլն բառ որ Պաթիւր 1840ին պատ-
րազմ կը քարուչքը (Պէհծոտ Եմին օգնելու համար)՝
ու հիմն խաղաղութիւն կը քարոզէ (չէ՞ւ-շ) : Կայն
առեն հանուուր բանի մը Համար պը թէ 800 մի-
լիոն դրամ վասնեց, խէ ոյսոր մէսի մատ աւ մեր
սահմանին վկայ եղած ծանրակշռ գեղքի մը մէջ
կըս որ սովորութիւննին (influence) առելութեւը

Համար պետք չենք պատճենավոր բնել : Ա. Թիկը կը ըստ որ Խոային ալ մեռած է, եւ առ առաջին իրեն համար և Խոյոց Կորդաց մը կնոյն դրսութ բայց ևս Տիմա Խոային Շնունդ առ որ Ներք զարաքետը Վատաքիացոց 60000 մարդով մէկ զամարատակը գործիք է ու բայց ու իննուինին գաւառենիր ուոյք Են կը եր : ՏՅԱԳՈՒ Ա. Թիկը՝ Օսիլյան Պատցի պատաց . Ալուստ մնաց համար պատճենավոր է : Օսիլյան Պատցոյ պատճենանեց որ խեղիքը չեւ թէ ընդ համար պատճենավոր, հազոր Պատցիացի պատճենցի համար էւ Ես խոսք միշտացընելաց ըստ ըստ Պ. Ալուստի Խոյին Լաւագոյն է պատճենավոր քանի թէ անպատճենալ : Ասոյ վայց Օսիլյան Պատցոյ բնել եղաւ ու դրաց ցեց որ հասաքարութեան մը առաջին պարզուն Երան իր երկիրը կազզաւորել, և ոչ թէ դրսի երան կիրները անիշխանավիրն իսութել, : Ասոյ տուէր կատարութեան որ հարկաւոր Կարգագրութիւններին ընէ, եւ ժողովքն իր կուսաքալու վառահամեմիւնը առաջ (Հա, հա ուոյ, Ձե, չ) : Բայց Են ան ու թիւնառ բազ բնէ հասաւառեն նոցելով՝ Արքունի բանակին պարձեալ հրաման եկիր է որ Ճամփայ երէ ու Ասրցինոցի ուաշնունին մաքինաց, ասով Գաղցեցոյ պաշտոնեաները Ասրցինոցի անուղղութիւնը պահե

* **Ա**րարավագիտութիւն միջն դրամ պայմանագրին չըստ որուակն արցուածաւըքը ։ Հաւաքածին ծառափակ ուժի է ։ Եթ կարգ ու ։

** **Ա**րքի երես խորհրդ պայմանի առօտ էն ։

ასე მოგვიანებულ დროს მარტინი მარტინი

լու, Հաստատուն կամքեցին կ ուղեն ցու ցընել, և Առաջի ունակը ոչ առ մէկնամէինը կու տան որ կէտ մը Գալոցի և զան Բաւցյան հիմա Գուղբանիան հաս- ապրուշայի առթե՛ան ուր ու Գալոցի հիմ Քա- նարու բաղձանց մը ցուցնենք, Գուղիացիք պա- տրաստ կը կինոն որ առիթ մը բաց նէ, Հանենին իրենց ձեռքեն չըրուցընեն :

1. Առաջական բնագիրելու զար Ապրիլի 2-ամբն նըստություն տեղի առ էլեկտրոնական քամի մը անձանդ օրուած թոշակիներուն համար մեծ պիճարանութիւն է կազմված էլեկտրոնական հակառակորդները ու ծախը քերը փառէ և աւելորդ սեպերով՝ կը ու մը քիչը ցին, կես մ'ալ բարբարին արդի լցուն։ Խօսնի բանելու մեջ պաշտամեներու գեմ երժորդ՝ զանազան զար ձգել կ'առցնեն, բայց կ'իմաստ որ պաշտօնեան նըստ պիւրա հրատարելու միաք չունին։

— Եւ ուրի, ժողովաւ ո՛չ ծնող եւ ուրիշ մեծ երակու զարդարական ցագիրներ կը հաստատեն որ Աստվածայի ու Աւատրայի մեջ վիճակին ու պաշտամական գողացառութիւն մը (alliance offensive et défensive) պիտի որ պարէ։ Միշանի մեջ բայց Խօսնական հասավորութիւնները յարով մը պիտի բնեն ու իրարու հետ գաշտակցութիւն մը պիտի հաստատեն, որուն գահերեցը Աւատրիա պիտի ըլլոց։

— Ա կը քնն օրեւոլ պաշտօնեամերն որոշեցին ու

Դաշտայի մէջ զ անուռը Մամա, Ա. Հ. ու Խոյը,
ցի փախուսանեղուն որոնք մինչեւ Հիմա Պաղյիսա-
կան հռո աշխարհ թենէ առնանք Կառնելին ու անով
առքուսանին իր ճագիբին, ոչ շըրտի ։ Ասկից եաքը
ասանկ փախշղդիք Կաղյիս դարս բայսն նէ, կամ
Անդ պահ կում Նմերիկա պիտ որ խրիզին։

տարի Մայիսի 15-ին ազգային ժողովին դեմ և կամ
ապօռափակելի առ դիմումներուն դասաւուանը
բնիցաւ։ Ապրիլի 25-ին իրենիւր գաւառի քարտը ծանու-
թուեցաւ։ Պարսկու ու Երրեր մշտնչնաւոր պարտի
գաւառապատու եցան, պահեցի 10 ապր. ան բանուոր-
կութեան, Սոպիրէ 7 տարւան, Խարացի՝ 6 տար-
ւան, որն որ գտառագնուը լուս տանը՝ ու աւագը՝
Ե գաւառագրառուիլ քան թէ գաւառապատու, ըստ
է, Քըզ ու Գևոնց էն հ տարւան։ Խոկ քանի մը հո-
գի որ փախած էին ու շեխան, յամառութեամբ գա-
ւառառոնի առքի։ Հերեւանցուն համար գաւառապար-
տու եցան (lurent condamnés par contumace
եւ ուր որ բանուին նէ, իրենց պատճառուերը մոխ-
չեած պատճենին պիտի քաշնէ։

— 11) աղջայցը (Քուբեն)՝ Փարիզի մէջ սաստկացած և խօսք հարգութեցն անդամներէն ալ քանի ու չողի տափակեց ։ Խնձու ժողովութեած ըստից մադիբար մինչեւ ։ Սպարիմ 2՝ Փարիզի 13 հիւանդանոցներուն մէջ մաղջայցով բանուավերան թիր 709 կը գնէ, ու բանցի 317 արդէն մեռեր է ։ Ամսոյն հիմ վաճառական թեան պաշտօնեան 500,000 ֆրանք փոխ առավելութեան մէջ բարեխանդ առեն կարգադրագութիւններն ընէն, և թէ եղիս ու Պառ այս բժիշկները առ բանիք գէմ երաւ ու կ'ըստեր որ մաղջայցով առ տորի սաստիկ չէ, վաճառալու բան չ'իք, Պառ ժողովը հայ անուանին առաւ որ սաստիկ տրուի Հիմն առեն դրույթ թիւնները կարգի դրու ան անցութ 1812-ին նշնապէս առ Տեղու ու առ փոխարական ամսութ երիտասարդներուն պայմանագրի 120,000 հար մաղջայցով բանուածու, որոնցի 60,000ը մաս-

Պահեց տան երեսը իրադրությունը կը կատարած անեն որ պաշտոնեամբ իր կամ բարբառին կամ քառ մասն պիտի փոխն ին . Այս Բազմերություն ոչ կոլլեգիա չըստի ու առանձին մասցած է : Պաշտոն աները ան ժամանի կը մնան նև , առ ողենքը շատ հաւանական որ խորհրդանոցը կը լաւագիր բայց կ'երեւայ ու կու ամբողութեամբ մէջ գովուող մարդիկնեւը նույն պատրահան որները ընկալ ինեամբ մէջ երեսը ու պատճառ էլ չեն ուղիւ : ասոր համար պաշտոնի պահեցը Եղու ճնի Առանշէ կը չափոց որ Բիբի (Վարդենիք) կազմակերպիրէն շատ մորգ վաստիք ու պահանջակ իրարաց մէս մարդունեւը լուս պաշտոնի կը

Առ նորոգութիւն կամ փորձական թիւն ու ընկած է Առ հրապարակի մեջ Վեց դրայք մերա բերած զանազան տեղական բաներէ զայտ Խոսքով խնդիրներուն վկայ շատ անգամ կը խօսուի ։ Առ ի մի Հարության խորհրդին մեջ է ըստ Պրակեց Հարցուց որ արդեւ ք Երիտասարհուն կաս ամփառ թիւնը Ասրդինիցի նկած թաղաւորին է և հայ պատուար (Բաժ ամսագրին) ստուգիւ յանձնած է, ինչ պիս որ կը լսուի ։ Եսու Ենաստան պատասխանաց որ ան Ահ զարութաքը որուն անունը չեմ կրնաւ արագերդի, մենք Ասրդինիցի շատանձեցնիք ։ Առ

բառաւ : Թրիտանիսից կառապարագալիքը Սարդինիայի կողմանակալը թիւն ընելու նշաններ առաջ ըլլալով՝ զարմանք չէ որ առանկ համանենք կը պարտին : Բայց կը յուսամ որ մեր կառապարութիւնը՝ այ տոկից եռքը խօսվացի բաներան չի խառնուեիր, և իր մինորդ ամենան փորձերովը պատերազմը չեր- կը ցանկուիր : Եսան Աննատուն պատասխան տուաւ : որ կառապարութիւնը Սարդինիայի կողմէ բանած է, ու աղաւեց որ լորտ Էպիլլորին սպասէ մինչեւ որ խօսակիցից թվականցու նիւնները խորհրդանուցին առ- ջեւ ը զրուին : Դարձեալ ըստ որ Անգլիացի հստա- գարութիւնը նոր իրավ միջնորդութիւն ունիտ չընէ, բայց ասով Շոտլեր ինցուցնէլ որ Խօսական Երկիր- ները ինդիրելու այ ըլլան նէ, պիտի զընայ :

Կակ պատօքանակ ողնիւրաւ սեննեին մէջ Հօրո- ւարդիերակն ըստ թէ Վաստրիո Տիւխորովին Խօս- իացի մէջ իր Երկիրն ամեննեին ընդարձակել է ու- զեր, եւ Խօսաց աշերութիւնն ու Զանոսց գալիքնի ներուցն էաւառողբիդ անցընելու ամեննեւնն միով ըստի :

Գաղտնական էլեկտրոնային ժամանակեւ ի վեր առ

մենեւին մեկ տրամադրման խուզ մը այնչափ ներքին ու
բախութիւն պատճենած չէր, Բնշպէս որ Առաջնու-
թիւն յաղթութիւնը պատճենեց, որն որ տացդ յստ
կու այս որ մասն նենառը խաղաղութեան պատճեն

պիտի ըլքայ ։ Եաց ի մեկ մարդկէն (Քաղմբարագիւնէն) ամեն
տէրութիւն և առ մարդկէնը, Եղինիսկ իւ ապա հին բառութիւ-
այի դեպամաննեն շնորհաւ որպամիւնքեր ըրբն ։ Պայմա-
նական եղանակին յազմուելուն վերը լուսած չոփաւորու-
թիւնն զ ուժեցն եւորը, կ'ըսէ որ սպարագիւմին ու-
նարդինիսայի թաւառ որին իրարս ։ Հետ անձամբ խօ-
սկըն ու պրոած պայմաններուն չոփաւորութիւնը՝
Անդ դպրուի ու Գորդիսայի գևարաններուն անմայ մէջ
բարեկարգութիւն ու կառա պատու ։ Եւ Համա նույն ինչ

մանելը բարդապահ աւուրջի բառ : Եւ այս այց բոլ
գաղղախին մշտակիր շահն ալ Աւատրիութ շահն
հետ նոյն է , որնկը միաբան վերին Խամբախիք մեջ
խաղաղութիւնն ու կարգաւորութեանը նորէն հաս
տառելը կը ջանան :

— Ենդ վիացւց վլրչի անդամ Հեդկաստան բրած
յազդին թեան լուրերը Պանդրիքի լազգիները տանեկ
կը պատճենն : Յանելուորի ԵՇին Զիլիխան-Վարաչ ե-
ղոնց անորոշ պատերազմէն եւարց , Անդ վիացիք տմուր
աւեզ մը բանակինին դրին մինչևւ որ մ իշխ գրապետը
Մարդան առնելէն եւոքը՝ իր զարըով մանեց սկիու-
թեան հասու , որով բողը Անդ վիացւց ցըրբ
18,000 Եղան , 70—80 ալ թնդանութ : Ակախելու
աւշեցին գլուխ ի Լահոր երթալու ճամփան բանել :

բաց Աւել իր դուքսին տնհանց զէմ դրան. ու թող շոռուառ.՝ Աւշինը ու որիշ Կարմանէ յանկապծակի կուղերամ քողոքին վասց գային եւ անոր սիրեցին, ասոնց դրաբը 30,000 էր, ու թնդանօթնին կ(—) 50 Անդ վացիքը իրենց 18,000 զուրուց Փևորուարի 21-ին անօնց վասց յարձակի լոյն բուրգովին յափնեցին

Գ Ե Ր Մ Ա Խ Ի Ա
Պրուեց թաղապը կիմն խորհրդանոցէն արի-
պակեց հերանքարդէն եկած պատահանորմ-
թեան առանձ պատահանէն ասքրեր Հայոց սկսու-
րանել: Անցու մին բալը Գերմանական կուա-
վորութիւններան շնչարերակոն թուզը ու հանեց-
ուուն մէջ կը զուցէ, որ նոր ան կուավորութեանց
հոյ կայսր Կը լայ, որոնք որ վնասը իրենց կայսր
կը նույնիւն: Ենոք համար զանամք կը հրամիրէ, որ
պատահարդ որչափ կորեկի և շուռափ մէջնէկ գեռ-
պան խրիեն, որոնք նախ զինքը իրենց կառավարու-
թեանց կազմն կայսր մնարելու իշխանութիւնն ու-
նենան, ու երկրորդ համառեթիւն տան՝ որ նոր
Յայշանէն ապահովան տեղը բալը Գերմանիայից
առ մասնաւելայ կառավար բայց, որովհեաւ մնա-
պէս յայտնի է, Յոհաննէն արիթուգոր ինչու-

ցած է, որ Հյանտարելու միուր տիմի :
Պրոցշի թագուարքին աս լինի ացըսկի դերմանիստի մեջ՝ երկզառակրթիթիւնն աւելի մեծացաւ,
վասն զի ասինկա անսանկ համբաց մըն է, որով առողութիւն կերպնութիւն վահանակ մրանալու երկաւ պիտի
բառենու ի՞ւ Աւատրիսայի ու Պրոցշի կողմէւ Աւատրիսայի
կողմաբ առ բանիս գեւ բորդը ըստաւ ամուսնու հնա
շվաբցանութիւն էշխանը պար չի կատավորութեան կի-
ւառութիւն ու Վահանակ հոս ամուսնութեան առան-

մացրեն, որ Աւասրբայի կառավագործքը մայ-
փուրդ ըլլալու ժաղավարին մատուցեց չ'ըրութ, ու թէ
որ ան ժօղովրդ ժաղիք, կայսրը անոր ամեն որոշեած
զէմ բարբ կ'ընէ: Աւասրիսի կառավարութիւնը
տոկէ եւարք Կրաման ժարդի կ'ենդրանական ժաղավար
օրինաւոր շնման շնորհ, վան զի առ ժողովրդ իր չ'ը-
նած ստիճանաւորութիւնը վերանանական կառավա-
րութիւնն հաւ անութեանը տոկէ ձկ երև տեղ՝ անի-
կա իր իր արքանց հրապարակեց, ու ասալի իր պարա-
գին ու օրինաւոր համեմէն դուռը եւա: Շվարցին սերէ
կըսաներ իր Ռումին մ.ջ կը ծանութանէ: որ կայսրը
Յովհաննես պարիզը գտնանած է, որ չըլլա-
թէ կը պաշտօնեն հրաժարի, որդես զի ըլլա ու

իր ամենը ուղիղ Գևրանական տիեզրակ իշխան մը անց-
նի : Այս պարբայի հոգվն են Պատեհքա, Ա. Ի. բարդելութի,
Սարգսութիւն, Հանովիւր ու Պատոն, այսինքն բոյզը մեծ
տէրութիւնները :

Ը ԱՅԱԿ-ՀՈՒՏԻՒՅՆ : Եմոց կին Տանիմարտու
առ զբութիւններու և պատճառառ Գերմանիայի հետ
ունեցած Կոփրենորդն սկսաւ : Տանիմարդացւոց զոր-
ութ երկու կողմէն Ըլքինեկ մասու, չամպի զոր
քանի մը փառք կոփեներ եղան, որոնց մէջ Գերմա-
նացւոց զօրքը ժիրնացը դրսեւ եղիլ, ուրախութե-
ցաւ. ես քաշուիլ, որով Տանիմարդացիր Համեր-
նիւն առեն : Բոյց Տանիմարդացիր այս զօրունի ալ ծովովն
վայ ուղարձուզ գնասաւ. Թի եւ նցին ասենուսն մէջ
Տանիմարդացիր ծովի կողմէն է քքենոնթեօրուէ ծո-
վոնցը զորդնել ու վշտին, բայց Գերմանացիր թնդու-
նոմինն ցամաքէն աղջիկ բանեցնելով՝ Տանիմար-
դացւոց տեսնեն մէջ պատերազմական նաւը քրի-
զիան և Րուսնկցնելով ովզ թնդուցին, ուրիշ մար-
դուկը կորսուցընելով ուրախութեցաւ. անձնառուր
ըլլայ, որով է քքենոնթեօրուէն պարզան անուու-
շինա Գերմանիայի շատ կողմերէն գեղի ի Ըլքինե-
կուղդայն զօրք է բրիմոյ :

ԱՐԵՎԻՆԻ ԱՐ

Արքուն Արքի բնի հրաժարելուն ու Նախարարի
պատճենացնելով մասնաւոր գործություններուն վայրէնին ա-
զաց կադանեւ արու ու պաշտօնահան ըստ էր այ-
սէն կը դրեն. «Մեծափառ թագաւորը տնեն ուղղ
թշնամուն կրակին մէջ կը մտնէր ու պատերազմին
տնեն աւելի սատուկացած տեղերը կը դառնէր:

Խնդ խնկ իրիկունը՝ երր որ մէկը քաղքին հայա-
բարձր եռուն ետև ու կատարանացնիք, ինչ աւելուց վայ-
երած կը հրանույէր, այսպէս որ հարկ եղաւ. որ Տա-
րանաց զրապետը թեւեն բան ու զինոր հեռա-
ցնի այնուիս անգի մը՝ ուր որ պարագ տեղ ննըը
պիդր մէծ վտանգի մէջ կը զնիք: Եաց Կարուս
Արքերդ իրեն գեմ զրու ու բառաւ. Թուզ առու զին,
զըրապետ, պար իմ կինացու վերջին օրն է: Անկայի
քիչ մը վերջը թագաւորն ալ համելունցաւ որ աղ-
քիմ զնիլը պարագ է, եւ թէ պէտք է որ զննա-
զագար իննոքը ու իսիս պայմաններ յանձն առնաւ:
Անը համեր յայուննեց որ այ իր գործքը լիննացն է
եւ իննույց որ կուզէ մագէն հրաժարի ու պրո-
ւոյն Սաւացյան գրանի թողով: Կապոյի ու Ճենո-
վոյի գրութը, Պատառնա պաշտօնեան, Քում անանչու-
քին եւ թագաւորին թեւապեանները, որոնք իր քո-
յա կը գտնուեն, շատ շննացն որ աս որոշումը փա-
նուել առն: Եաց Կարուս Արքերդ մէծ համելունա-
թեամբ ու հաստատ թեւուի պատասխան առնաւ:
«Որդշան ըստ եմ, ոլ ասեմ վերը թագաւոր չե՞-
ս որդին» Ամենաը կամացնելիք է ձեր թագաւորը:
Ես ըստ ու որդիկունը եւ գովին կարգնեցը զրկեց,
եւ ինս զիշերուան մատ հնաց միայն երկու ծառոց
տառն հոմեց երան:

Վմն կողմանն է հած առանձնական լորեկին ալ
տո որոշական լուրերով համուճայն են, եւ յօնն
առ այ կառելցընն որ առողջի թաղաւորը մնար-
ուած մահը կ առաջ կ լւսար, թէ որ Ա-առեցքն իր լո-
րացը հրաման տուած չը լսար որ վենքը չմնացնեն,
հոգու թէ որ կրտան նէ զ երի բանելու ապին: Խոց
կերւուց որ առ բանիք ալ այնշտու հանեւն չմնիքն
ու ուշ դ ուշիցն առ կարուս Ալպերդը փախի, վասն սի
Մարտի 23ին գիշերը կարուս Ալպերդ կառավ
փախչելով՝ թուռն սպարապետի տեղականին զրբին
մշտին անցած առենք՝ որին մանուկը զրոպեան մին-
եմ, ըստ նէ, Հաւարիացիք թե պէտքի քիչ մի հան-
ցան, բայց թուզ տուին որ երթայ: Խենդէտ պատե-
րողին մեջ նիկը ոչ մտնելէն, ոչ այ գերի բանը-
և շին վլխցաւ, մինչև որ ուստի մասնիքին բանի իմա-
նութ կամ մահաբերիով՝ թագաւորը վերջապես
հանցից որ ճակատն հետանոյ: Յաղովորդն տունց
խօնալով՝ Կարուս Ալպերդին խոյ ունեցած սե-
րերին ու զ ա թե բնին շտա մեծաց: Մարտի 27ին
պատգամաւորաց սենեկին մէջ՝ առեն ալ մարտն
հաւանիցով որ թագաւորին առ ցատկութեան ա-
շորհակալու թեան յայսապարաւութիւնը որուի: Եւր
արրայ: Հայրենեաց պատերազմներուն ու դժբան-
առ թեանց մէջ՝ շուրջը ենի երկ սիրանանինը պէտոց
է որ զարմանան տեսնելով Զեր մէծ արխառութեան
քայլագոտութիւնը, եւ բոլոր Խառնադի կողմանն
ուխուր պարոր մէ կառապեն: Տէ՛ր արքաց: պատմու-
թիւններուուզ ստոտիւթիւնը կը ճանշանիք, իրուն
թագաւոր, իրբեւ պիտուոր, իրբեւ քաղաքացի ու-
նեցած ցաւը բնուղ մեծութիւնը կը զ անը, եւ ուշար-
է որ ըստ որչան կառապենիք յարգենը: Խոց Ա եղուու
եւ բախուն ու մասպիտիւներուն նէնց առութիւնը՝
որտեղիք ուրիշ երեւելիք ու մէծանուն մարզիքն
ունի պատմիք պէտք յանուան մէկնուն ունեցած ու-
ներին, որուն համար որ երեւելիք պատմուու ունետ-

բազմեցաք, եւ հիմա իրթե մարտիրոս կը չըրշար
րակը : (Ապաքի նախաբնին է) : Եւ գետ Զեր դիբց-
ավշական ընթառյացին վերցր հասած շեր, ինչու
որ ամ նույն բարեմ և ամենալաւ պրօին մեջ զետ
կենալ անի է ան քայլաբրական խօսքը՝ որն որ առջի-
գժբախտ զիզուառներկն վերցը զմել Դորին խրա-
խուաց, այս նիսքն թէ և Կատաֆացի անհամառնեթունը
դեռ կարստան չէ : (Ուշ բարձրական ու երիտայ հա-
ճանակն) : Ենք արքաց, Գաւք իբրեւ աս դորձքն նու-
հատակը, գեղարքերու փոխօսութիւնը քաջանի եամբ
ասարիք. Եւ թէ զիւտա հիմա զարս կ'երիք ան ասաւա-
րիդէն՝ ուր որ նոյն գործքը պիտի կատարուի, ի մե-
րոց ոյրը անհայտի եցի յանին համար ուրիշ ուս-
աներազնութեան պրօին, խորհրդին ու բալձանիքնին
մեջ միշտ կենակնի պիտի մնաք : Եւ, Ենք արքաց,
որպատ որ ալ Զեր մաղովուեն աշքէն հնուանաք,
ասով իր զարմանըր, երախաապիտամաթիւնն ու սերը
չէք կրնաք հաւայլեցնել : Երդէն մեր մեջը կ'ենակնի
կը ան ահճանեագրութեամբ՝ պրոն մեջ Զեր ու մեր
իրաւուեք իրաւու : Եւս մացաւցիք, ... ան զինուո-
րական կարգ աշբուժիւնները՝ պրով որ իմուստ-
թեամբ կատարի լալ որդեցիք, կենալ անի կը նաև

... իրեն. մասկ օքտակ թագավորի, քաջարացւուու
ու զինաւորի ... Բայց մասնաւու կերպով մէ կեն-
դամի պիտի մնայք Զեր Արքուուլ, որուն Զեր օքտա-
կը պիտի ցուցին մէն ինչ կերպով փառեւեած կրնաց
պատուալ թագը կիւել : (Ծան անձ, շան անձ !) ...

Ճշկեւու եւ պատահանողիները առ խօսքով մէկ
կազմակերպութեած ունեցած սերեմինին աւ գու-
թեւինին յայտնեցին, ըստ մէկու կորմանէ ալ յայտնի
ցուցուցին որ զինագագառուու խաղաղութիւն չեն ու-
ղեր, հապա կը բացէան եւ ետեւ ովհաւ որ իննան
որ պատահացը յառաջ երթուց : Եւ առ բանա պր-
գէն բանած ճամփաներութիւնն ալ ցուցուցին : Արգ-
հանւ նոր նախաւորին գրած պաշտօնեաները՝ բո-
լոր պատերազմ չուղարկելու են, անոր համար երբ
որ առաջին ուղարկ (2 (ին) սենեկին մէջ մասն, պատ-
գանակ որնելը և ոչ զիրենց ու զիւլին ճանաւու շայս-
պէս չէ թէ միայն զինագագառին պայմաններուն վորց
շատ մէծ ամփոհաւթիւն ցուցուցին, հապա նաև
ոչ կուզելին ընդ ունիլ, ըստով որ առ զինագա-

գարբի գամենքը առ հնանապրոկան կերպով զբառած է: Միանգանցն անահին յաղթուելուն փոխ արսին որ մասնութիւն եղած է, զինուորները խարսուած են, իրենց պայտե հոսկըցուցաած է որ դուքին հուարակապետութիւն հրասարակած են: Եռակա ու Տեսա կը զբէ որ Մորաք 28ին նոտին մէջ պատուառները չեն միայն զինադադարը չուզի ցն ընթառնել, հուպանաւու կուռին որ թշնաւութիւնները արքէն ակսին: Առաջին որ, իրակ, խօրհրդ անոցը Ճենավու փոխարքին, ամեն գաւառները պատուառները խարսուցան ինձայրները հանու որ հօցքենքը քուտափի մէջ և միանգանցն կուպին զեղցիները ուաք հանել: Թագաւորին պատուառն որպամբիւն մը խաւրեցին, որպէս զի զինադադարին հանու անելուն յանելուն յառեւթիւն ինձայրնեն, եւ յայտնեն որ իրենք առ բանիս չեն կրնու հաւատութիւն տայ: Խոցը թուզաւորը զերենք չընդունեցա: Պատուառն որպամբ առ ալ սրուցին որ, կըսէ նցի բազի իրը, եւարազս Արքերքին հրաժարիլ չընդունին, որպէս տիւ առ հրաժարամք վաւերական կրուածքով մը հաստատած է:

*¹ Ար թագաւորին կը պոշտանեն սահմանագլուխ տեսնելով
որ քանզ շատ գեղի պիտի երթմայ, ամսաց 20ին վճիռ
մը համեմ որպէս թէ ծերակատին և թէ պատղա-
մաւորաց սենեկին ինորհաւ բանելը մենցեւ. Վարդիկի ճր
գագրեցաւ ո Արդարութիւն ըդունի մէկ թղթա-
կիցը կը լքուցեւ որ ներըբն զօրեց պատշաճեան սա-
րանու պատղամաւորաց ունենեկին մէջ ծանուցանելու-
առեն. Թէ խոսքանթիւն փրկմաւ, եւ ունկնդիրնե-
րան մէջն ունաւոր նեցցէ խօսքիս, ունաւոր նեցցէ նե-
նաւոր, խոհ ունաւոր նեցցէ հօստրակակացեամ մի բանը
պատցին, էրիքըրդ որը թագաւորը նոր գնուով մը
որակագանձաւորաց սենեկի բարորագին յուծեց, խո-
տանարով որ արիշ վճառու մը նոր ընուագիթիւննե-

— У артикуляцији определите гравитацију као
свакога исконичној структуре. У складу са тимајућим
изразом је додатно да је реч о високој квалитети
која се узимају као аутентичне. — Иако се
такође сматра да је то исконично, то је уједно
и аутентично. — У складу са тимајућим
изразом је додатно да је реч о високој квалитети
која се узимају као аутентичне.

— Հայութին տա անց մասն որ պաշտօնի՞ պաշտօնեց ընտրուեցու, և ամենքաղէս իրքեւ որությ կարգի գեղազն Փարփա խալուեցու։ Արտադր իր իրեկա եղան վախճանն ան է որ Դաղբայի միջնորդութեամբը Արդինինիցի համար պատռառութեան մուռա:

Ըստ կերպով խռովութիւնները յառաջ գացին
Յմին քաղաքացինք՝ քաղաքին պնդուորակուն հրամաններ-
տորը գրեթե գործեցալ բանեցին, ու համա-
ներուն մեջ քարտիկը շնչեցին։ Երկրորդ որու-
ազգային դահապահաց հրամանառուն ու զօրաց գո-
րադիմար Ազգարդա՝ մէջնիմ զաշնազրութիւն մը
զին որում դիմաւոր մասերն տունք են։ Ազարդա-
իր զօրաց Ազգեանդնեան իրանց անդիի կողմբ պի-
տոր անցնի։ Քաղաքը խաչ կու առ որ առ զօրաց
միուս մը շիհատիք, առաք զիմացը զօրապետն ար-
խուր կու առ որ քաղաքին վրու հորեւն զար։ զօր-
քը Ազգեանդնեան իրանց անդիի կողմբ մնոյ։ Քաղա-
քին մէջ զ տնաւող թնդանամիները զորս պիտի
շնուռ մն։ Ճենովու քաղաքը Ասրդենիսիսի թագաւո-
րակեան ճեն միացած պիտու որ մնոյ։ Ազար-
դա զօրապետնեն ընտանիքը և. Իշերեղդի զօրապե-
տը պատասխ ովհու մնան, մինչեւ որ զօրքը Ազգե-
անդնեան իրանց անդիի կողմի անցնի։ ‘Եցն ո՞՛՛՛ յա-
ռաջաց զին գրտուած առաջախունեան ժողովը’ առ-
յանձնակեանց կառավարութեան անունն առա-
ւագիլ։ Ան ժաղավարութը զօրաց մէկ մուգին հետ-
քարեւուցաւ, զինուորներէն ՀՕ հօգի, իսկ ժողովը ը-
գուած կողման 70 հօգի, մեած կը ու որու մն։ Ասոյ-
քայ ճենովուցիք որոշեցին որ Սարդենիսիսի թա-

Վասնա և զուտ առենք՝ թուղարապը շենովս քաղաքի պրազրման մեջ է գեց, ու Վահանակ տերը Թարմուհան զօրավետին ինչպատար իշխանութիւն տարով՝ շատ զգլուխ քաղցրին փոյս խա-
րեց՝ ձենուացիք ամիսիա լսելով՝ ուելի եւս կատա-
լիցան, քարտկիցանին ստիրուցին ու իրենք վե-
րենց պարզուածնելու պատրաստուեցան։ Ես Մարմար-
զօրապի ուր առնոց հին առտուանց երեք կողման-
քաղցրին փոյս յարձակում ըրաւ, եւ փողոցին բա-
մեց սաստիկ պատերազմ եղաւ, որով երեք ամիս
զօրաց ձեռքն ինքան։ Կեսօրուան մոմ պատերազմ-
դաղցրեցու եւ սկսան խոսուկիցիւ օքրանի ուր ու-
հանչեց որ սոյզը ստիրուները, ուներեւը, պատանց
ները աման, եւ սարսահաւածի առ ուրբաները լրից
երիւան։ Եւ առանց փոյս մոմն ելու համար երկի-
ժամ առեն տուու։ Խոց քաղցրուցիք նոյն տու-
նուն մեջ աղեկի մը պատրաստուելով՝ երեք ժամ
շըմնցած նորդն սկսան զդուուիլ։ Զօրու ետեւէ ե-
մու քաղցրին բորոք ստիրուներն առաւ, խոց քաղց-
րուցիք պնսւե երկրորդ սրբ իրեկուան յամը 6 դե-
կի պատուալութիւն։ Նոյն տաւենները զօրը ստ-
իրուներն ամսուանգ քարծը աեղերուն ամիս է Կարսաւիքութեան գյուիները Անդ զիսցիք ու Կա-
րսաւիքութեան պատուանց։

ԱՐԴՅՈՒՆ ԹԵՂԱԳՐԸ

ԱՐԱՐՈՎՈՅ, Պատուի 24: Ընթաց 22ին Առձենի-
րյա Խեղդիքը՝ բարս պաշտօնեաներան առողջու-
թեանիը յայտաբարութիւն մը հանեց. ուղար մ. չ ՈՒ-
Կիվոցին բարզութեան և ապակին բաժնեառան և լւար և
հրատարակեր է Եթէ մը եռոք Առ Հեծիք Խեղդիքն
զու բա երաւ. Ժողովրդին մէ ՁՆ ունակ զինքը ու սեր-
նան վայ առն իւ պայտէս պարագաց ցին: Կառավա-
րութիւնը միաբանակ կցին տակարպնելու ու հետազո-
ւացուց կէմ գտնելու համար պատրաստութիւններ կը
առնեն: Ուրաք որ մասեր համանա որ զոյթը բաշ-
թիւր մինչեւ 49,000 հոգ ոյ պիտի համեմ: Բամբակիցին
նու համեղիքար պաշտպանին համեմ՝ Գաղղիկունին
հետո Ան օբանուց մնակ անգիները զրուած են. իսկ
շանօնքի զարքին համեմ զրիթէ ամեն շարամ 10—15
թիւնանօնի կը ձաւլուի: Առաերս որոշուեցան որ 6000
Վարչականի զինուոր տանակի, որոնց որ հասարակ ու-
րիշ զինուորներէն աւելի թշուակ մը չեն պահանջներ-
են. միունք անուի դուս է ըլլան որ իրենց երկիրը աղ-
երիր ի ու պատերազմը ընթնալին միրչ ի իրեն
զազմեան հարոց ըլլան հուն բնուիլի: Միցոյս Ան
20000 շափ Հելլուեալուցին կը սպասարի: Օստրովինեաց
վեզենը մինչեւ Համա 2000 հոգի է, որուց Ան
մասը Գաղղիկունի ու Խորսից ացի են: Առ ամենացի առ-
ջեւը 8 համարականի կրիպտարկ (Փետու) նու իւ 8
պատերազմնեան շոյ ենաւ կոյ, և կերեւ այ որ պա-
տերազմի շոյ առավելութեամբ պիտի պիտի պիտի: Ե՞շ:

ԱՅՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎՈՐ ՄԱՐԿԻ 22-ԻՆ ՎՃԱՐԱԿ
ԳՐԾԸ ԱՐԺԻ ԽԵՂԱՆԱԾՄԻՒՆԴ ԼՈՒԾԵց, ու անզը Է ԱՎ-
ՄԻ ԱՌԱԿԻՆ (TRIUMVIRAL) ԿԱՆԱՅԻՐԱՐ ԹԻՒՆ մը գրու,
որուն ԽԵՂԱՆԱԾՄԻՒՆԴ առնենքին մէկ Գողանելու կա-
զմարաւ օրուած չէ, Հապա բոլցրավին ապառաւ մէ եռամք
պիտի գործէ Խառիսյի անկախութեաւ ան առ Հառն ա-
կան հասպարագուառնի ան ան պաշտպանութեան հա-
մար: Առ կառավարութեան անդամներին են Սահ-
մանի, Առքի ու Վրձնի մինի: Մահապէս Առանց:

— Կայեցա գտնուող գալովիսի դեռպաներ Հռոմ
մարդ խուրեց ու կառավարութենէն Ա. Քահանացա-
պետին Նամակներն ու առաջնական թղթերն ուղարկ-
կառավարութիւնը յանձն շառաւ տարչ բայց Հռո-
մանեցաւ որ նոյն թղթերը ժողովն ու գալովիսին
հասարակապետութեան կորուգ կըցուին : Դեռու
նին մորդը ասիկա բռուկան ուեցէց, ու Ներքին
զործոց պատուեին առ մեր առ բանը կատարու-
ցաւ : Առաջնարա ու Մշանոյ :

— Կատարութեալը միօրինակ և կեղծեցինք բռնա-
մա վայրերու զանակները և որման էլեհները
կը պահպանէ: Անկազմական կայուր Համբ գացած ա-
ման՝ Ե. Պետրոս Հ. Պետրոս բառած և կեղծեցին ծա-
րագին ճաճանչ մի պարտէ ըստ եր: Երբ որ կա-
ռավարութեան կողման մարդիկներ և կուն նշյա և
կեղծեցին կողոպություն, և կեղծեցին մեծը՝ Պատրի-
պետականին մեկ թուղթը ցուցաց, որով նոյն ճա-
ճանչին յափառական ելուն գեմ կը բողոքեր: Կուտ-
քայութեան մարդիկը Համարձակեցան առ բարդին
գեմ ընել: Կը սույն նոյն որ նոյն և կեղծեցին ու
կանցքի գահանակառան իշխանութիւն արտած
ըլլաց Խոսք զրոշ բանարու: — Տարյին ամեննե
և իր ամի պահպանական գործուածները Անդ վեցաց
տարու առ առ կը ցնեն: — Կատարութեալը Եւ

արդիպի շառմ ունեցած վեսպանառուն ալ, որին
որ ժամանեական Անեսեիի հասպարագաղթեան էր,
մենք արդարութեան պաշտօնեամբ ի ենք ը-
սերմ՝ առա ու վասն Անեսեիի զրոց գրաւ-
ժաղքին ոզբությանը օրէ օր կ'աւելիս։ Տառ-
ևառ ենաւուն եւ ուսի ենեւ եւ կ'են ուսպաններ։

տի 27ին առաւանց քաղաքին մայր է եկիլցւոյն վայս
շայտարարութիւն մը կողաւած էր, որուն մէջ
զբուած էր թէ Արտէ՛հաւ ալ Համբէ բաները խո-
շաղական կերպով կրօգի զնելու յոյն չենա.
անոր համբը Ա. զահին հետ գաշտուիկ եղող ու շ-
շափառ աէքու Թիւնները (Ա.ասրիա, Գաղղիս, Սովա-
նիս և Կէտապովն) ուրիշ եւրոպական աէքու-
թիւններուն համեստեածը որպատճ էն որ Ս.
Քահանցագետը նորէն իր դաշին վաց նոտեցնեն
և ոյցուարարութեան ստորագրած էին Անգլոնելին
կարգինացը, Խազերհանցի կոմիք՝ Աւարդիոյի, ա' Ար-
գուք կամուր Պաղպիսի, եւ. գ. Պարգինեկ տէ բո-
ռուում՝ Արանիսից գեւաղաները եւ Կէտողաց թա-
գաւորը:

Գ Ո Ա Խ Ե Ր Ա
Քիւթեաւութիւն ասհմանադիր Ժալօֆքը՝ Արբանի
27/ր ու 28/ր մէջ գիշերուան նատին մէջ՝ օրոշեց
որ գործադիր իշխանութիւնը մէկ մոլոր ու ձեռք յան
ձևուի, և առ բանին համար կուելրացցին լնարքը ց
երկրարդ օրը նոր Գրիգորոսը ցայտարարութիւն
մը հանեց, որուն մէջ կը խոստանայ որ իր իշխանու-
թիւնը պարագանելի ու որաշապանէ, ու խաղաղը
թիւնը հաստատէ: Այս:

Արքանցի ժողովուրդը՝ Սարգիսիսկի հիւառա-
մին տանը լրացէն տերաբեան Նշուները փար տ-
ռաւ ու հարազարին մէջ ույրեց և կ'ըրուի որ տ-
բան Լիքունց թեակող Բիմներէցիներն ըստ
ըլլան ։ Մանիքուր Քոստանուն ։

W H S U N

Պատրիքը ողն որ քանի մէ օր յառաջ իր մօքսա-
քաղաքէն էլքած էր, Մաքրախ ՅԱՅՆ նորէն իր աեզզ-
դարձաւ: Ֆողովուրդը վնակը մէն ուրախութէն անկ-
ընկունեցաւ: Քաղքին մասնեցած ասենք՝ ձիերը
կառքէն հանչցին եւ իրենց քաշէրավ՝ մինչեւ ուր-
բառը տորին: Իրենքունու ալ բայց քաղաքը վա-
ստոր ըստաւործ էր: ՄԵԿ-ՏԵՇԵՐ ու ՍԱԿԵՆ:

Digitized by srujanika@gmail.com

ՆԵՐԱԼՏՈՅ լրազնիքը Մարտի ՀՀ թվականի որ
Կոմիտաս, Անոնցուղին, Գորգոնիա և Դադարձին
դաշտանելիքան մէջ Գորգիսանենքը գործեալ զարգացել
են ու յանձնարծակի զանազան աեւչերու վրաց յար-
ձակեր, կրցանինին յափշտակեր են, անեւ տէրու-
թեան արկղներն առեր են՝ Վանա օրնելը հրառութե-
նեցցէ աղասութիւն, պատաժ և Կառուխըսութիւնը
ասոնց դէմ զբք խարսխուն՝ քանի մը տեղ յազ-
թեց ու ցուուեց, եւ հրառուրակեց որ ասոնց ոչ
նութիւն կուտ պաշտպանութիւն ընտղները բանեւ
ըն երեք ժամ եւոքը պիտի որ սպանենքն ։ Բայց
շատ տէլքը մանաւածու զայդարծնիցի մէջ թագու-
որսիկան զօջքը պիտի Դադարձունելուն Ծեր սատրի

պատերազմի լու մէջ է:

— Ա.աստիճանը գետպան Խաչելհամբ կոմս
Ռատորիացի կոյսեր կողման թագուհուց ու անոր
քրոջը նարդուցեան կարգին պատուց նշանները ըն-
րու։ Կափա կը ցուցընք որ Ա.աստիճան ու Ապանին
իրարու չետ մէջ բարեկանալի ինքնութիւն։ Մոր հա-
կառակ վճառնեն Եկած ըստիբը կը ծանուցա-
նեն, որ Սպարտիացի ու Անդրկացի մէջ եղած գժու-
թիւնը պատճառցեց է, ու հայոսելու համար Անդ-
րկացի կողման խորհած մարդուն ամեն զանդր պա-

Պատմութեան Ապրիլ 2: Հու ըստարու ժողովքի
համար Անդզիսցին ու Գաղղիսցին խրկուած Պ. Ե. Ե.
յիս ու Պ. Կակունէ դեսպանները իրենց տեղու գա-
ցին, ըրտինեան Համա Սարբինիսցի միջակը ուրիշ
կերպի գանձուալ՝ տակից հայր ժողովք պիտի ըլլ
ըստ : Վ. Խ. Խ. Ե. Ե. Ե. :

OB-OB-BB-BB-BB-BB

• 11 •

0-181-8-3846 2001-09106 ԱՐԵՎԻՆԻՔ

ԱՎՏՈՒԹՅՈՒՆ բանակին մէջ եղող պաշտօնական
մը համառաւ հատուածով մը պատերազմնիկն ա-
րուեսաէն Հանկըսանցերուն կը մէկնէ որ Կայսարաց
պատերազմն մը կարողս Ելքիրին բանակ
ինչ անանէ մը պարունակու, որ ալ մէջ մա-
ժութիր անկարուի եղաւ:

Պատմագիր մը եղուած կամ ուսուցած կը
ուսին ան առջերը, ուր որ պատմագիր հարկաւոր ե
զան բաները զօր օրինակ քառար, զենք ու ուսե
իւ ովն ողջոն կը լսան, ուսկի բանակը իրեն պակ
անձ բաները պայման առնաւ, ու թէ որ նույափ մէ
զարդաւոր, ու յաղթաւելու ըլլայ, չոն քառուելու

Եղան կուտ ուշեր եւ մուզ մասեած առ իրավու ունի
է Ապօլոփու պատութեածը իւն առ պատուաւու է
իւն իրաց հետամուց ուն պատութեածը կազմու մաս
պատութեածի բնակի պարտեցութեած է:

կընաց նորէն նորուր իւլ զօրանալ ու երկրորդ անգամ
որսակազմի մէջ մանել : Բանակի մը համակը էզած
բերդերը բանակին առաջն առափնանի պատարա-
ցաններն են, ու անոնց մէջ հասարակորչն որսարա-
մած համբար ժողված էրլուց, իսկ ուր որ բերդեր
չկան, առու աեցուակըր կամ քաղցոլները պատրո-
պարան կընեն : Բանակին ու պատարացաններուն

մէջ եղած ճամփաները ու ապօռութիւնն, կը ստիճն
օրոնեց դժուաք և նայիլ որ բայց ու թշուամներէն այլ
ազահայք ըլլան ։ — Խուախչոցի ասխատակը ձեռքը
ունեցողը կը տեսնէ որ Ա. Ի. բէյի, Նովորա ու Ա. Բ.
Ճ. վանոց քաղաքները Երեքանեկին մը կը կազմեն-
տիւն մէնք իրենց մէն ու զիմանը զօրութիւնը
Սորուի 19իւն առ երեք քաղաքները ժագված էին,

ու զանեկի իրենց պատուաքանակ ըստ է ինչ, ու միջից Ձեր
կորուս Ըլքերդ յարձակուական պատերազմի պիտին
ունեւ : Կոմիտաս ու Աթենքանու մէկ գծի մէջ ըստա-
յուշ, բնիւմներդ ցոյ պատուաքանակ Աթենքին էր
անեւ և օրը կու գոյ զալենցա ու Աղքանակը իս-
րեզը : Խանց հաւ հալքրդութիւններն էին Ա. Պո-
վարապէն Աթենքին կոյաց Համբան, Բ. Ա. Աթենքու-
նցն Մարդարապի ու Գանաբարպի քայլեն տիւու զանեկ
Աղքանակը աանող Տաման, ու Գ. Մորգանը ու-
ն Վաղենցա ու Աղքանակը պատուաքանակ Համբան
Աղքանակը բերդին համար աս վերջնոր ամ-

Նեն հարկաւորին էր : Խակ Ռատանցքին բանակը ունէ
պատուղարան ունելի, այսինքն՝ Բարիան, ու մէկ հա-
զօրդութիւն, ոյսինքն՝ Կորպասոց ոյն Բարիան գացողը
շամիքն : Ռատանցքին թէ պէտ իր բանակին ըստ
Էր որ Պարմին պիտօն որ երթոց, ըստ իր գործողու-
թեանցը նպաստիկ Աթեմանգեցոց բանիկը լավներ
չնշելի էր . բայց սրբինեան : Իր քիչու որ Հօրբագի-
անշափ մէջ բանակ մը զարնելի վասնդաւոր բան էր
անոր համար տար միտ դրան որ իր բազոր զրո-
թեամբը թշնամուն մէկ մէւոր զարնէ հօսորէ, ու
երկուրդ անոր հաջորդութիւնները կարեւ : Քայլ մէ-
պատուղարանով ու մէկ հաջորդութեամբ առան-
գործքի մը ձևոք կը զարնուի, երբ որ նախ զօրքը կը-
թեալ ու յաղթութեան կօրց բարցական ստուգու-
թիւն մը կունենայ, ու երկորդ զօրքալարը քաջ-
կը լայս : Վատորիացիքը աս Երկուոքի ալ ունեմ, որի պ-
ցուցընելու : Հարկ չկայ : Աս կերպով Վատորիացիքը
Մորդարացի վորց յարձակեցան ու առնի, որով Եթէ
մոնղեցոց Վակեանուրիացի հետ երկու հաջորդու-
թիւնները կարուեցան, ու Ավեճ վանակըն ու պար-
աւա որեցան եռ քաշուի : ՀՅին Վատորիացիք Եթէ
մոնղեցներուն ետք էն բնկան, որնոր ՀՅին Կովա-
րացի գով ժողովընը նորին պատարացը առեն
որով բողոք բանակին ալ լուծուեցաւ, վասն զ-
Ա-ատեցքին անոնց ան թէ ւին կռնակն առնելով
զանոնք Ակրաչյիւն ալ վունած, ու քաղաքն ա-
ռաւ : Վաղ Եթէ մոնղեցիք իրենց վերըն հաղորդու-
թիւնը ու պատուղարանը կարմացընելով՝ բարութիւ-
նցութիւնն այ կորպանցուցին, վասն զի վարնուած ու
ցիր ու ցան եղած բանակը ինչորէս կռնար կնայա-
ու կարոյ առութիւ, երբ որ փիմանակ Ակրաչյիւն
կողմէն քը ունեմ, անոր հակասակ ուղղութեամբ գէւ-
ի մոնղերը քը ունեմ էր, ու ան տեղ զը ցն հետ հաջոր-
դութիւնը կարած էր, ուստի որ իրեն պահապար պիտու-
ից ցներէ : Աս է պատճեռը, որուն համար Աթէ մոն-
ցեցոց բանակը բորբոքին զանուուեցաւ * :

Ա Պ Ր Ա Գ Ա Յ Ն Ե Ա Տ Ե Բ
Սպանիացէն ու Գաղղիոցէն եկած մերժման ըստից
կը ծանուցանեն որ Կորպորաց լըզվերք՝ Սարդինիայ
բնակ թապարը՝ Բորգուգալի՛ Օքորդոյ քաղաք
կերթոց: — Տո՞ւ Գարցիոն օրդին՝ Մոնղեմուէն
հոնմը՝ որ Սպանիա մուեր է ու Գարցիոնսներուն Տես
միանալով՝ Թագուհին կործանելու պիսի աշխատ
եղեր, Թագուհի զորքին ձևովքէն փախչելու տարի
պուելով՝ առհճանի վրայ Գաղղիացիներէն ճանշելը
էր ու բանուեր է: ասոր վրայ Գարցիոնսները՝ շա
յուեր են:

Այս կերպով հշանք է ըստ առնեացին Մամանեարա
պէտ զօրսացաւի Վաստակի մէջ Հերմանացաւ առնեա-
չը ըստ առնեացաւ Վաստակի ու պատուարանի կը որ ո-
ւի մը առնեացաւ աւ Վաստակիցց զօրսացւ առ-
շանց, ամոր համար պարտաւորդան իրենց իրաց-
ւուածին ու վաստակի մանեւրէ

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

Р. Азат-Багратиони	100	ըմբառ թ. Ապերը	237 ^{3/4}	արձ.	Փիլոր.	2	ամիս
Վ. Աղասի 100 ըմբառ աց. Գրիգորի	143 ^{1/2}	"	"	"		1/2	"
Լինունի 300 Պատկան Ժիր.	101 ^{1/2}	"	"	"		2	"
Լ. Օհանով 1 Գևառ աղքատի	114,26,	"	"	"		3	"
Համարդի 100 պատկան Յ. Ապերը	232	"	"	"		2	"
Ճեմափառ 900 Բժիշկան Ժիր.	128	"	"	"		2	"
Մ. Արքիբիչ 300 Քամարը	145 ^{1/2}	"	"	"		2	"
Միկոն 300 առաջնորդիչան Ժիր.	114 ^{1/2}	"	"	"		2	"
Փարքի 300 Քամարը	136	"	"	"		2	"
Գրանդ պատկան Մայզ 120 Ժիր.	114	"	"	"		3	"
Կոստանդնուպոլիս (Վարդի 10)	399	Գրանդ	1	արձ.	Գրան		
		31 որ տասնուն Ենթ Խոր					